

BỘ TÀI NGUYÊN VÀ MÔI TRƯỜNG CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 2754/BTNMT-PC

V/v trả lời kiến nghị của cử tri

Hà Nội, ngày 08 tháng 7 năm 2016

Kính gửi: Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh An Giang

Bộ Tài nguyên và Môi trường trả lời vấn đề mà cử tri tỉnh An Giang nêu do Văn phòng Chính phủ chuyển đến theo Công văn số 3704/VPCP - V.III ngày 20 tháng 5 năm 2016 như sau:

Kiến nghị của cử tri: Tình trạng nước nguồn nước Mê Công ngày càng cạn, nhất là những năm gần đây, do các quốc gia thượng nguồn xây dựng đập thủy điện đã làm thiếu nước sản xuất và sinh hoạt, gây ô nhiễm môi trường nghiêm trọng, ảnh hưởng sức khỏe người dân trong vùng. Đề nghị Chính phủ tăng cường công tác đối ngoại, nhằm hạn chế tình trạng xây đập thủy điện trên thượng nguồn sông Mê Kông

Trả lời:

Tình hình hạn hán xảy ra những năm gần đây ở vùng Hạ lưu vực sông Mê Công do rất nhiều nguyên nhân gây ra: do tăng cường sử dụng nước trên các quốc gia thượng lưu, do khí hậu thời tiết và đợt hạn lịch sử diễn ra vừa qua vào mùa khô năm 2016 theo tính toán chủ yếu nguyên nhân do hiện tượng thời tiết El Nino gây mưa ít vào mùa mưa năm 2015, các hồ chứa thượng lưu và Biển Hồ của Campuchia không tích đủ nước cộng với tác động của triều dẫn đến hạn hán khắc nghiệt diễn ra ở Châu thổ sông Mê Công. Về chất lượng nước từ thượng lưu về Tân Châu, Châu Đốc theo đo đạc của Ủy hội sông Mê Công quốc tế những năm gần đây đều đảm bảo tiêu chuẩn bảo vệ sức khỏe con người và các hệ sinh thái thủy sinh, đạt tiêu chuẩn loại A1-A2 tiêu chuẩn nguồn nước mặt của Việt Nam.

Hiện nay Trung Quốc đã xây dựng 6 công trình thủy điện trên sông Lan Thương. Đối với bậc thang thủy điện dòng chính ở các quốc gia hạ lưu vực, công trình thủy điện Xayaburi, phía Lào đã xây dựng được hai năm và hiện mới đạt 50% khối lượng thi công. Do công trình cách Việt Nam 2.000 km, chưa chặn dòng chính của sông Mê Công và chưa có tác dụng điều tiết nên tạm thời không tác động đến Đồng bằng sông Cửu Long. Công trình Đôn Sa-hông hiện mới được khởi công. Tuy nhiên, trong vòng 4-5 năm tới, khi hai công trình thủy điện này đi vào hoạt động, lúc đó sẽ có tác động lên dòng chảy và trong mùa khô có thể có những ảnh hưởng đến Đồng bằng sông Cửu Long. Chúng ta cần nghiên cứu, theo dõi và giám sát chặt chẽ vấn đề này.

Lo ngại các tác động do các hoạt động phát triển thượng lưu trong đó có phát triển thủy điện có thể đe dọa nghiêm trọng đến đời sống kinh tế xã hội vùng Đồng bằng Sông Cửu Long, Chính phủ đã tích cực tăng cường công tác đối ngoại theo các kênh khác nhau đặc biệt kênh Hợp tác Ủy hội sông Mê Công quốc tế và các kênh hợp tác ngoại giao song phương, đa phương khác để làm việc với các quốc gia ven sông nhằm đảm bảo lợi ích của Việt Nam trong khai thác, sử dụng nguồn nước sông Mê Công. Việt Nam đã yêu cầu các quốc gia cần tuân thủ Hiệp định Mê Công 1995 và các quy định liên quan. Đợt hạn hán vừa qua Việt Nam cũng qua kênh Ủy hội sông Mê Công quốc tế và kênh ngoại giao đề nghị Trung Quốc xả nước để giảm bớt tình trạng hạn hán ở hạ du và sẽ tiếp tục tăng cường hợp tác với phía Trung Quốc trong việc phối hợp điều tiết các hồ chứa trên sông Lan Thương đặc biệt vào mùa khô để đảm bảo chủ động trong bố trí sản xuất, đối phó hạn hán cho vùng Đồng bằng Sông Cửu Long của Việt Nam.

Các quốc gia có quyền theo đuổi những mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội phục vụ cho quốc gia mình nhưng khi sử dụng chung một dòng sông, các quốc gia vẫn phải tuân thủ những điều luật, thông lệ quốc tế. Đặc biệt, khi chúng ta gia nhập Công ước về Luật sử dụng các nguồn nước liên quốc gia cho các mục đích phi giao thông thủy, đã được Đại hội đồng Liên hợp quốc thông qua ngày 21/5/1997 và có hiệu lực năm 2014. Ngoài ra, còn có những quy định quốc tế và vùng khác cho lưu vực sông Mê Công. Điển hình là Hiệp định hợp tác phát triển bền vững lưu vực sông Mê Công năm 1995 và bộ Quy chế sử dụng nước của Ủy hội. Đây là những nguyên tắc về nguồn nước quốc tế đã được thừa nhận và các bên cần tuân thủ và là cơ sở để Việt Nam phối hợp với các quốc gia trên dòng sông Mê Công đảm bảo nguyên tắc sử dụng công bằng, hợp lý đối với quyền sử dụng nước của các quốc gia ở hạ lưu để sử dụng nguồn nước chung một cách bền vững. Việt Nam cũng đã tích cực, chủ động đưa vào khuôn khổ Hợp tác Mê Công - Lan Thương (hợp tác mới hình thành từ năm 2015 và có các thành viên là 6 quốc gia ven sông Mê Công) các nội dung cam kết hợp tác về sử dụng bền vững nguồn nước sông Mê Công.

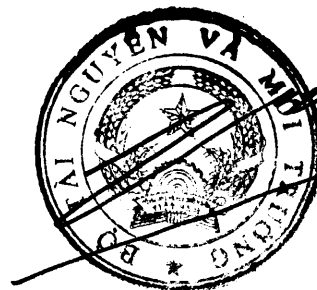
Trên đây là ý kiến trả lời của Bộ Tài nguyên và Môi trường về vấn đề mà cử tri tỉnh An Giang hỏi liên quan đến lĩnh vực quản lý nhà nước của Bộ./.

Nơi nhận:

- Như trên,
- Lưu VT, PC, PQ. 5.

Chữ ký

BỘ TRƯỞNG

Trần Hồng Hà